Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NĂM THỨ MƯỜI BỐN — SỐ THỨ 2740 — THỨ SÁU 7 MAI 1926

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	HANOI						
	Một tờ	Hai tờ	Ba tờ	Bốn tờ	Năm tờ	Sáu tờ	Chủ nhật
Một năm	6$ 00	6$ 00	6$ 00	6$ 00	9$ 00	9$ 00	12$ 00
Các tỉnh và	»	8$ 00	8$ 00	8$ 00	9$ 00	9$ 00	»
Các công-sở	»	8$ 00	8$ 00	8$ 00	9$ 00	9$ 00	»
Sáu tháng	3$ 00	3$ 50	3$ 20	3$ 20	3$ 50	6$ 00	
Ba tháng	1$ 50	1$ 75	1$ 60	1$ 60	1$ 65	3$ 00	
Một tháng	0$ 50	0$ 60	0$ 55	0$ 55	0$ 60	1$ 00	

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: P. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique:
TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 1063

ARRONDO
Prix ordinaire d'une insertion. . . 0$ 05 le mot
Par colonne et par insertion. . . . . 0$ 05 le mot
Réclames dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. . 1$ 50 la ligne
On traite à forfait pour les contrats importants

Làm cách gì cho dân-trí được chóng khai thông?

Người Tây thường nói có ba cái lợi-khí khai dân-trí: một là báo-quán, hai là diễn-thuyết, ba là học-đường. Học-đường để giáo-dục những kẻ thanh-niên, mà báo quán và diễn-thuyết thì để truyền-bá những tri-thức mới, những tư-tưởng hay cho hết thảy mọi người, không cần phải phí cái công-phu nghiên-cứu sách vở, họp bạn theo thầy, mà ai nấy đều được rộng kiến-văn, thêm khôn biết; học đường là giáo dục cụ-thể, mà báo-quán và diễn-thuyết thì là giáo-dục thông-thường.

Người các nước bên Âu Mỹ, xem báo và nghe diễn-thuyết đã thành là một cái thói quen; không tới đâu là không nghe diễn-thuyết; không người nào là không thích đọc báo; một lần diễn thuyết; đến nghe kể có mấy ngàn người; một tờ báo xuất bản tiến-hành kể có mấy vạn phần; tư-tưởng tri-thức truyền-bá thật là rộng mà mau; nhờ thế mà dân-trí khai thông được chóng lắm, chính-trị phong-tục trong nước càng ngày càng hay.

Ấy ở các nước văn-minh, dân trí trình-độ đã cao mà cũng cần phải có báo-quán, có diễn-thuyết như thế; huống chi ở một nước dân-trí còn thấp kém như nước mình bây giờ, thì hai cái lợi-khí ấy càng phải cần dùng lắm; mà nhất là ở chốn thôn quê, không biết rất là hẹp-hòi, kiến-văn rất là cổ-lậu, lại cần phải có hai cái lợi-khí ấy để mà sáng tai vạch mắt hơn là ở những chỗ tỉnh thành đô-hội, đường giao-thông còn tiện lợi lắm mà tin mắt còn rộng-rãi nhiều.

Báo-quán nước ta thật thành lập mới được ngoài mười năm nay, mà số người xem báo vẫn còn thuộc về số hiếm; từ xưa được một vài nơi tỉnh thành đô hội, còn có người mua báo, có người xem báo, có người bàn đi nói lại về những điều nghị luận trong tờ báo; ngoại-giả những chỗ thôn-quê thật ít kiếm được mấy người bạn đọc báo. Một cái cơ-quan truyền-bá tư tưởng tri-thức rất rộng rất mau mà người mình còn có người thường suốt đời chưa hề biết có cái tên ấy. Còn một cái cơ-quan nữa cũng truyền-bá tư-tưởng tri-thức rất mau rất rộng như thế là cái cơ quan diễn-thuyết thì mới được mấy năm nay phát khởi ở một tí chỗ Hà-thành, mà số người nghe chỉ hạn trong bọn trung lưu trở lên, cũng không lấy gì làm được phổ cập cho lắm. Hai cái lợi-khí cần dùng về sự khai dân-trí cho ta, mà ta đều chưa lợi dụng được cả, không trách rằng dân-trí trong nước bao giờ cũng vẫn tối tăm mù mịt như bao giờ.

Hiện nay quí chính-phủ bảo-hộ đương muốn sửa mọi việc chính-trị trong nước mình cho thật là lương-hảo; nhưng khốn thay! dân-trí với chính trị như không-khí với bàn-thử-thâm; không-khí lạnh thì hàn-thử-châm không thể nào lên được cao; dân-trí không khai thông thì chính-trị dù hay đến đâu cũng không thành được hiệu quả tốt; cứ xét ngay những công việc chính-phủ đã làm cho dân mình từ xưa đến giờ đó, nào cải-lương hương-tục, mà cái tệ cường hào lăng ngược đã chưa hết; nào thực-hành vệ-sinh, mà cái cách tật dịch dự phòng đã mấy người chịu giữ, lập trường học là cốt để truyền bá văn-minh cho dân xã, mà ngoài cái mục-đích lợi lộc, có mấy người cần học-vấn để mở khôn, sửa luật lệ là cốt để xác định quyền hạn cho mọi người, mà ngoài cái thế-lực kim-tiền, có mấy người hiểu pháp-luật để tự trị phát phán bóp, cấp giống tằm là có ý chấn-hưng nông-nghiệp, mà an thường thủ cựu, nông-nghiệp mình đã có gì là cải-quan, mở đầu xảo đặt phương-sách tối nghiêm mặc lòng. Mở chợ phiên là có ý tưởng-lệ công-thương, mà tương trí tương-nghi, công-thương mình đã có gì là thịnh-vượng; coi thế thì biết cái chính-trị lương bảo cũng chẳng làm sao được với cái dân-trí thấp hèn, mà mong bảo dược học dân, xui quê tập chạy được.

Nay cần phải làm cách gì cho dân-trí khai thông được chóng, mà muốn vậy thì báo-quán và diễn-thuyết là hai cái lợi-khí giáo-dục thông-thường khai dân-trí rất mau rất rộng như trên kia đã kể ta phải biết lợi dụng ngay. Thiết tưởng ở các thôn-xã nhà quê nên lập ra nhiều làng có một sở giảng báo và diễn-thuyết; giảng báo thì cách một ngày hoặc cách hai ngày một buổi; diễn-thuyết thì mỗi tháng chừng hai, ba kỳ; lấy ngay đình miếu trong làng làm nơi giảng-diễn; tối tăm rồi rảnh, định-lệ phạm dân trong làng đều phải đến nghe. Dân nhà quê tuy phần nhiều không hiểu chữ quốc-ngữ, dù có người đọc được thì văn nghĩa cũng vì tiết đã thông; mà nếu đợi có những bậc tài cao học rộng đi tới giảng diễn cho thì lại chưa biết đến bao giờ khỏi biện được; ở làng nào cũng có được giảm, ba người có học, cứ những người ấy làm giảng diễn viên xuất tiền công-quĩ chi một số lương bổng gọi là cho người ta chuyên phần giảng diễn từ những chu-tri nghị-định cho đến tin-tức các nơi, cắt nghĩa cho tinh tường, giải lý cho cặn-kẽ, lựa những bài biện thuyết trong các báo cùng các lạp chí làm bài diễn-thuyết mà bổ thêm ý nghĩa cho thật rõ ràng. Như thế có ấu rằng nước chảy mãi đá cũng phải mòn, dây cưa mãi cây cũng phải đứt, người ta không phải cây đá, nghe mãi lời hay lẽ phải, tất trí khôn cũng phải mở ra dần dần. Một ngày kia dân-trí khai thông, thì cái công cuộc tiến hóa trong xứ này mới có mong được vậy.

T.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 5 Mai 1926

Việc nước Pháp

Hầu hết các hội-đồng hàng quận đều có lời thỉnh cầu đặt lại cái lệ bỏ cử hàng hạt.

Ngày thứ sáu này, hội liên-hiệp các người làm sở bưu-điện họp cuộc hội-nghị quốc-dân. Trước cuộc hội-nghị ấy, các người làm việc bưu-điện đã bàn về bức thư của quan thượng-thư Daniel Vincent nói về cái vấn đề lương bổng có thể xét ngay, chứ những người làm bưu-điện bắt tất phải đợi hội-đồng riêng xét việc lương-bổng của các viên chức làm xong công việc. Như vậy thì không sợ xảy ra việc đình công nữa.

Việc ở Syrie

Từ khi quân Pháp đánh được đất Soueida, dân Druses không đánh lại nữa. Một đoàn lính đi đến Razal, và ở đấy trở lại, không xảy ra việc gì cả.

Việc nước Anh

Việc đàm đình với các hội thợ thuyền không thành-công. Hôm nửa đêm ngày thứ hai sang ngày thứ ba, đã bắt đầu nhất loạt đình-công.

Hạ nghị viện nước Anh bỏ 308 vé đối với 108 vé ưng cho nhà một khoản của M. Baldwin cấm tự Anh-hoàng về bức thư công bố rằng tình thế ngày nay là một tình thế rất khẩn-cấp, và 6 làwin có nói tình thế ngày nay rất là khó-khăn, và nếu nhân dân không thay đổi thì không sao bỏ cứu được cái nỗ khủng-khoảng trong nghề làm than được.

M. Churchill có nói chánh-phủ không thể mong được những khoản gì cứu-tế bổ-huyết một là phải để cho nước nhà bị hại, hai là vì túc bách mà phải mang nhiều tiền tốt các khoản. Chánh phủ phải đã a nhận lấy trách nhiệm, dù rằng có phải tại hành các phương-sách tối nghiêm mặc lòng. M. Churchill có nói nếu cái hội Trade Unions bãi lệnh nhất loạt đình công, thì chánh phủ lại sẽ xin lòng điều đình. Lúc sau cùng có tin rằng vì việc đình-công, sự giao-thông ở các nơi Edimburg, Glasgow Plymouth, Manchester, nam bờ sông Payn de Galles và Londres phải đình trệ cả. Các sở đều đóng cửa.

Việc nước Nhật-bản

Tướng Tanaka, Thủ-tướng đảng Seiyukai, đến thuyết ở một cuộc hội nghị ở Nagasaki, có nói nên đặt quan thuế về thép, và các kim-khí khác.

Cụ M. Akira Aizoushi, hiện sứ thần Nhật-bản ở Berne, nay mai sẽ thế chân M. Otchiai, đại-sứ Nhật-bản ở Rome, sắp về nghỉ ở Nhật.

Việc ở Úc-đại-lợi

Ngày hôm nay cuộc đấu xảo vô-tuyến-điện đã khai hội ở Sydney.

Thợ thuyền về nghề kim-khí ăn lương theo ngạch lương của các hội liên hiệp về nghề không xin phép bỏ chủ đuổi. Các bộ liên hiệp bèn tuyên bố đình công, số thợ đình công là 25 000 người. Quan thủ-tướng mong rằng việc đình công ấy riêng về thợ kim-khí, chẳng bao lâu sẽ giải quyết xong.

Việc ở Cáp-nhĩ-tân

Có tin rằng ở các vùng Oussouri và Amour đánh cá bắt được nhiều lắm.

Nghề làm cá đáng kể ở Kamchatka rất là thịnh-vượng. Số cá hộp hiện có đáng giá 15 000 000 roubles.

Bộ thương-thuyền nước Nga đã đặt đường tàu từ Odessa tới Vladivostok.

Các toà hỏa xa về đường từ Paoutiéfa đến Bắc-kinh bị tổn hại về việc chiến tranh mới rồi rất nhiều.

(Indopacifi)

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Nhờ quí báo làm ơn chỉ bảo giúp cho tôi việc sau này:

Một người làng tôi tên là T. có nợ tôi một trăm bạc, nay chưa trả được, nhưng vì tôi túng tiền muốn nhượng bức văn-tự ấy lại cho một người khác tên là Đ. ở làng bên cạnh để người này đòi lấy thì có được không?

LỜI ĐÁP. — Ông có quyền nhượng bức văn-tự ấy cho người khác được. Tuy là nhượng miệng cũng có thể được, song muốn chắc chắn thì nên làm giấy bằng giấy tiêu-chí mà nhượng rồi đem trước bạ tại tòa sứ tỉnh mình ở. Rồi phải tống đạt cho người mắc nợ ông biết và sự nhượng ấy, nghĩa là ông không được nhận tiền của người ấy nữa, mà trái chủ mới là M. Đ. Gấy tống đạt ấy không có không được. Gấy tống đạt phải do một người thừa phát-lại (huissier) hoặc ý trưởng làng ông giao cho người mắc nợ và giao cho người trái chủ mới một bản sao cái tờ tống đạt ấy nữa.

Ph. h-L.

Việc Trung-hoa

Ngày 28 Avril

Trương-chi-Giang chém Từ-Khiêm

Trương-tổng-Giang là tổng-tư-lệnh quốc-dân quân vì muốn lấy lòng tin của Trương-tác-Lâm và Ngô-bội-Phu để chống được giặc hồn nên phải đem chém người tướng yêu là Từ-Khiêm là một tay trọng yếu trong đảng cộng sản.

Khi đem Từ-Khiêm ra chém, Trương khóc lóc rất thảm thương.

Đoàn-kỳ-Thụy khai cuộc hội-nghị ở Thiên-tân

Đoàn-kỳ-thụy có họp các đảng nhân khai một cuộc hội-nghị bí mật ở Thiên-tân, bàn cử đại-biểu đi vận động Ngô, Trương và xin bỏ cái đạo mệnh lệnh nã bắt cho người về đảng An-phúc đi.

Lê nguyên-Hồng không ra nữa

Ngày 25 avril Lê-nguyên-Hồng đã tuyên-ngôn rằng Lê quyết chí không can-thiệp đến chính cục nữa. Lê lại nói Lê thực lòng vì dân nước, cứ bị những kẻ qui quyệt lợi dụng đem ra làm trò mua rồi để cho chúng chiếm lấy chính quyền.

Chính cục Bắc-kinh vẫn rắc rối

Vương-sĩ-Trân không chịu làm lâm thời tổng thống đã tỏ ý cự tuyệt. Vì vậy các tướng lĩnh quân P. ung thiên và Trực-lị xướng nghị cử Tào-Côn làm duyệt cộ g-sản đại nguyên-súy, cử Trương-tác-Lâm và Ngô-bội-Phu làm phó nguyên súy, hãy tổ-chức một quân chính phủ ở Bắc-kinh, để thi-hành chính-quyền và giao-thiệp với các nước ngoài.

Cuộc chiến-tranh ở Hồ-nam

Hiện ở Hồ-nam đương có cuộc chiến-tranh kịch-liệt. Vì các đồ-đảng cũ của Triệu-hằng Dịch nổi lên đánh đuổ Đường-tri-Sinh. Ngô-bội-Phu định phái một vạn quân và hải giới cho đảng Triệu để đuổi Đường.

KHẢO-CỨU VỀ VIỆC ĐÀO MỘT CON SÔNG PHỤ CHO SÔNG HỒNG-HÀ

(Tiếp theo)

Đường thứ nhất

Trong hai đường ấy, đường thứ nhất dài độ 110 km, để nguyên sông Đuống (tại bờ tả ngạn), đường hỏa-xa, và đường thuộc-địa từ Hanoi đến Haiphòng, và từ Hanoi đến Bắc-ninh và Việt-trì, đó là không kể con đường từ Hanoi đến Thái-nguyên, và các đường nhỏ nữa. Những chỗ sông đào đi qua các miền đất cao ở Vinh-yên, và nhất là miền tây, con đường từ Hanoi đến Thái-nguyên, phải đào đi rất nhiều đất. Sông ấy lại cắt đứt đường dẫn-thủy Vinh-yên và Bắc-ninh và nhiều nơi, và làm ngăn trở

Phải tỏa về việc đào con sông ấy có thể nước tính như sau này:

Bắp cê (mỗi con đê, và mỗi thước dài là 1,0m³) 3 600 000 $. — Đào đất dài 8 km, và sâu 2m, mà phải trả đi xa 200 m.: 3.600 000 $ — Ba bộ cống: 4.000.000 $. — Ô chứa nước: 1.000 000 $. — Cầu xe lửa: 3×600m×1.000: 18.000 $ — Cầu đường bộ ở những đường lớn, thì đặt hai lối đi, (tương số 3, và số 5) 2×600×500: 600.000 $ — Cầu ở sông Cà-lồ, các ngành sông Cà-lồ, và các đường dẫn-thủy Vinh-yên và Bắc-ninh: 800.000 $. — Cống ở dưới đê để cho thủy nước qua, (ngoài những lần thảo nước vào sông sau.) 100 000 $. — Bồi thường chỗ đất đắp đê 1.000 ha mỗi ha là 300 $: 300.000 $. — Bồi thường cho đất ở gần đê 7 800 ha mỗi 1 ec are là 100 $: 700000 $ — Đắp tạm thêm đê sông Thái-bình và đê sông Luộc 500.000 $. — Các khoản bất lý 1.500.000 $. — Tổng cộng là 18.000.000 $.

Ngoại-giả lại còn phải tính số tiền vốn để lấy tiền lời chi vào các khoản chi phí hàng năm, mỗi năm ít ra mất độ 70.000 $ (là tính rẻ tiền nạo đất bồi ở sông đào,. Mỗi năm chỉ dùng mất 70.000 $, thì phải có một số vốn là 1 000.000 $. — Các số chi tiêu về việc đào kênh, và các viên-chức: 2 000.000. — Cộng với số 18.000 000 $ trên này, là 21 000 000 $.

Đào một con sông phí-tổn mất ngần nấy, mà cái kết quả như sau này:

1° Trong các vụ nước lớn, mực nước ở miền trên Hanoi bị dưng 0m.80, và ở Hanoi hạ được 0m.20 là nhiều nhất.

2° Làm cho tỉ nước sông Thái-bình lại to hơn.

3° Trong khi tháo nước vào sông đào, làm cho trên nhiều đường cái mất thông-đồng và phải đắng phà mới đi lại được mà nước mưa ở các miền sanh sống đào lại khó có chỗ chảy đi.

4° Làm cho tàu thuyền không đi lại được trên sông Kẻ sở.

Không kể các điều bất tiện khác, chỉ xét về đường lợi-thôi, thì cái cách lấy thợ là vô-vị. Thợ thì không phải trong vụ nước to, làm cho mực nước ở phía trên Trung-châu hạ xuống 0m.80, và ở Hanoi hạ xuống 0m.20 mà hầu giờ được cho đê không vỡ. Chẳng qua chỉ đỡ được ít nhiều, bảo rằng có sông đào thì trong hai lần đê đáng vỡ, cũng đỡ được một lần thì cũng là quá đáng.

Vậy thế mà từ năm 1900 đến giờ, thì trong những năm sau này là có vỡ đê: 1902 1903, 1904, 1905, 1909, 1911. 1913 1915 1917, 1918, 1923, và 1924. Đó ngày nay mà đắp chơm, thì chẳng là tránh được những lần vỡ về năm 1902, 1903 1905, và 19.9, là những năm thế nước cũng không to lắm. Lại có năm như năm 1923 mực nước còn thấp (5m70 ở Hanoi) mà đê cũng vỡ, như vậy giá thử có sông đào, cũng chẳng giữ được đê vỡ. Nay lại tính như từ đầu thế-kỷ đến giờ, đê vỡ trong những năm 1904, 1911, 1913 1915 1917, 1918, và 19.4 nghĩa là trong 25 năm đê vỡ 7 lần, nghĩa là cứ ba năm rưỡi lại một lần vỡ, vậy nếu nay có sông đào thì nước lấy, bất quá cũng lại bảy năm vỡ một lần là tối.

Nay lại tính những khi đê vỡ, thì số tổn hại về mùa màng (đây là đã trừ cái lời về phù sa trong mấy năm sau) và số tổn hại về kiến công đạo-lộ nhà cửa v. v..., thì thấy trong năm 1913 mất 5 triệu đồng trong năm 1915 mất 6 triệu đồng và trong năm 1924 mất 5 triệu đồng.

Trong năm 1911. số tổn hại cũng bằng trong năm 1913; về năm 1904, và năm 1917 tổn hại ít hơn; trong năm 1913 số tổn hại lại ít hơn nữa.

Ta có thể tính rằng đê đứng mỗi lần lợi lộc tổn hại độ 5 triệu.

[illegible] ra nhờ đấy trong một khoảng 7 năm đỡ được một lần lụt, mà phí tổn mất tới 21 triệu đồng, nghĩa là mất số tiền mỗi năm sinh lời lợi tới 1 400.000 đồng, mà trong 7 năm tới 10 trận lụt đồng, nghĩa là một số tiền to gấp bai số tổn hại về lụt lội.

Đường thứ hai

Việc đào sông theo đường thứ hai thì trong năm 1919 đã bắt đầu điều tham (Dự tính đào một con sông số nước là 1.200m³).

Sông đào phải bắt đầu ở tả-ngạn sông Hồng-hà ở Trạng-tiết, chảy qua miền đất thấp gọi sông Thắp, rồi rẽ ngang đường đê từ Hà-nội đến Thái-nguyên, đường sắt vào khoảng giữa sông Đuống và ga Yên-viên, vòng phía bắc sông Đuống, và một vài đoạn lại chung đi với đê tả-ngạn sông Đuống, mà đi đến một rẫy đồi ở phía bắc đường thuộc-địa số 18, gần ngay chỗ ga Núi tiên. Đường thuộc-địa số 18 sẽ đắp chếch đi, và đắp cao thêm ở phía bắc sông đào ấy, và đặt cống Cầu cho đến trước Phí-ngại. Còn ở chỗ nước, thì đặt ở khu đất nói trên này.

Đào sông rộng 600m thì phải xây nhà ga Yên-viên ra chỗ khác, và số đường ở của đường Hòa xa Vân-nam và Lạng-sơn cũng vậy. Số dự tính số, về sông đào mà sang Thái-bình lại tốn thêm được 3 000m³ nước nữa thì sinh ra làm sao, thì xét ra trong vụ nước lớn thật to, sông Thái-bình tiếp thêm được một số nước là 3000m³, thì mực nước ở Phả lại lên độ 0m60. Vậy phải đắp đê sông Thái bình cao lên bấy nhiêu, và đắp đê to thêm lên.

Đây cũng nên nói rằng khi có sông đào, mà cần để lấy nước, thì cần phải đắn đo có thì việc lấy nước sông Thái-bình cao lên, mà đôi phà nước bùi thuận cho. Đó cũng lại thêm một điều tường ngại. Lại còn một điều đáng ngại nữa, là đất bán ở sông lại nhiều thêm, và việc mở lòng sông về thế lại phí tổn nhiều hơn.

Đào một con sông theo đường thứ hai này, thì phí tổn như sau này:

Đào đất đắp đất (15 triệu m³) 2 500.000 $ — Các nỗi sông đào với sông lớn 1.200.000 $. — Ô chứa nước, và cửa thảo nước 500.000 $. — Cầu hỏa xa 600.000 $. — Cống đê

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

hào nước mưa 120 000 $. — Bồi thường đất sét 400.000 $. — Di gia Yên-viên và đường sắt 100.000 $. — Đền lại đường thuộc-địa số 18: 100.000 $. — Đắp thêm đê sông Thái-bình, và đê sông Đuống 500 000 $. — Số tiền dự tính để sinh lời mà chi vào các khoản duy trì 350 000 $. — Việc điều-khiển và các viên-chức 800.000 $. — Các khoản linh-tinh, và các khoản bất kỳ 800.000 $. — Tổng cộng 8 000 000.

Đào sông theo đường lý, thì cái kết quả như sau này :

1° Trong các vụ nước lớn, làm cho mực nước ở Hanoi, và ở chỗ góc sông Đuống hạ xuống được từ 0m35 cho đến 0m40, và mực nước ở Hưng-yên hạ xuống được 0m25, nhưng ở miền trên sông Đáy thì thế nước vẫn như thường không thay đổi.

2° Làm cho thế nước ở sông Thái-bình ở sức bị Phả-lại nặng hơn.

3° Trong khi thảo nước vào sông đào làm cho ngăn trở đường nước mưa chảy, và làm cho nhiều đường bộ mất thông-đồng.

Nay không kể các điều bất tiện nói ở trên, thì sông đào còn được những việc sau này :

Nước về sông đào may ra đỡ một nửa số nạn võ đê ở miền dưới sông Đáy từ năm 1900 đến giờ, song còn cái nạn võ đê ở miền trên sông Đáy, thì có sông đào lý cũng không tránh được, như là việc võ đê năm 1904, việc võ đê Sơn-tây năm 1913, và việc võ đê năm 1918 ở tả ngạn về chỗ gần sông Cà-lồ. Vậy có thể cho là có sông đào lý tránh được một nửa các nạn võ đê trong các năm 1904, 1911, 1915, 1917, 1924, nghĩa là trong mười năm đỡ được một lần võ đê.

Nói tóm dàng một số tiền, trong 10 năm sinh lời được 5 triệu rưỡi, may ra tránh được một lần thảy tai hại hại độ 5 triệu đồng.

Về đường lý tài thì đào sông theo đường lý, cũng không đến nỗi vô lý lắm.

(Còn nữa).

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	29 độ
15 giờ	28 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ	10 $ 10
— nhì, —	9 60
— ba, —	9 00
Thóc hạng nhất, —	5 10
Bắp ngô —	4 00

Giá bạc. — Kể từ ngày 6 Mai 1926, giá bạc ở kho Nhà nước định là 17 f. 50.

Thị giá quốc trái.

Ngày 4 Mai 1926

3 °/₀	hoàn dần	63 f. 00
3 ½ °/₀	hoàn dần	88 f. 50
4 °/₀	vĩnh viễn 1917	46 f. 80
4 °/₀	» 1918	45 f. 50
6 °/₀	» 1920	66 f. 90
5 °/₀	hoàn dần 1920	74 f. 70
4 °/₀	» 1925	91 f. 45

Ngày 5 Mai 1926

3 °/₀	vĩnh viễn	46 f. 10
5 °/₀	1915-1916	55 f. 75

Tin tàu. — Tàu *Songkoi* đến ngày 7 Mai hồi 10 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Hong-kong, đường Beihoa và Fort Bayard.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lên 20 giờ 7 phút tối 6 Mai.

Cuộc đi dạo binh ngày hội Jeanne d'Arc. — Đến chủ nhật 9 mai này, hồi 7 giờ, nhân dịp kỷ-niệm Jeanne d'Arc, sẽ có một cuộc diễu-binh ở đường Puginier.

Cuộc đi dạo binh năm nay chắc là có về đặc sắc, vì nhà binh có nhiều đại-bác mới và lại đi cả xe auto-chenille nặng tự động mai-hoa và tăn bộ.

Nhà rạp sẽ đặt ở góc đường Victor Hugo và đường Puginier.

Binh sĩ sẽ do tướng Bonet chỉ huy. Quân sĩ diễn hôm ấy có :

Quân bộ.

Liên đội bộ binh thuộc-địa thứ 9.
Liên đội tập binh Bắc-kỳ thứ 1.
Một cơ binh Lê-dương.
Cơ binh thợ thứ 6.
Cơ công-binh bản xứ.
Một toán thư-ký, và thợ huyền về ngạch binh-lương.

Trường học sai đội binh xứ ở các tỉnh.

Một cơ binh khố-xanh.

Quân cơ-khí.

Liên đội pháo-tải thuộc-địa thứ tư.
Hai toán tăn bộ

Nếu đi giới, thì sẽ có ba chiếc máy bay lượn trên nơi đi đến-binh.

Quan phó Toàn-quyền, và quan Nguyên-soái Thống-binh sẽ tới đường Puginier hồi 7 giờ.

Quan Nguyên-soái Thống-binh sẽ điểm binh. Trong khi đi đến-binh sẽ có lễ gắn bội-tinh.

Các binh lính sẽ tự ở chỗ khu đất tròn vườn Bách-thú để diễn.

Xe cộ sẽ đỗ ở chỗ đất tập trận, vào khoảng giữa cột-số, phố Victor Hugo và đường của Nam.

Hội đồng bảo hộ. — Chừng đến bữa thứ tư tháng mai này thì hội-đồng Bảo-hộ sẽ họp bàn tại phủ Thống-sứ do quan Thống sứ Robin chủ toạ.

LIỄU TRẦN. — Bị sinh ra kiếp làm người tất phải có một cách, hoặc sướng, hoặc khổ — sự sướng, khổ ấy tuỳ trường hợp sau khắp đủ mọi người. — Người sướng trước, kẻ khổ sau, kẻ khổ trước; người sướng sau là sự rất thường ở đời. — Ai cũng phải từng qua hai sự đó — Thấy ai sướng không nên tưởng bỏ, quy trọng, cũng không nên thấy ai khổ đã vội đi coi thường bỉ.

Ai chắc được sướng suốt đời, không bao giờ khổ, ai sự phải khổ suốt đời.

Sự sướng : khổ là sự thường cho người ta — Người sướng làm bổ bao nhiêu, quy trọng — bổ khổ phải chịu đó nên khinh khiếng là sự thường người ta ở đời vậy.

Etienne Ranson, diễn đàng đang vai khổ ở đời, bị biết bao nhiêu người đè nén, khinh bỉ, người sau, kẻ đuổi.

Etienne Ranson, về sau đóng vai sung sướng, giàu có, được biết bao nhiêu kẻ trọng bốc, quy-trọng.

Tích chuyện này tỏ rõ những cách trọng bốc, quy-trọng, đè nén và khinh bỉ của người ta ở đời đối cái vai nhau, lúc sướng, lúc khổ.

Tại rạp Cinema Palace
Từ thứ tư 5 đến thứ ba 11 Mai 1926.

3.008

HIỆU BÀO-CHẾ :
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
MỚI NHẤT QUYỂN MỤC HÀNG
(CATALOGUE) Ở ĐÂY
3003

Tàu đến cai-trị. — Trong các việc đem ra xét tại Tòa án cai trị sáng hôm qua 5 mai, có các việc này :

Việc M. Ng-v-Ngọc ở Hanoi, xin mở ba thuỷ xe ;

Việc công-ti Liên-thành ở Phanthiết (Trang-kỳ) xin giảm thuế môn bài ;

Việc Mme Tạ-thị Bly ở Hanoi xin giảm thuế thổ-trạch về năm 1925,

Việc làng Phú-lộc, tỉnh Vĩnh-yên xin giảm thuế đinh ; (Tòa giảm cho 100 $) ;

Việc M. Dubasq ở Hanoi xin giảm thuế lát hè về năm 1925, (Tòa giảm cho 12 $ 05) ;

Việc M. Wald ở Hanoi xin giảm thuế hè về năm 1925 (Tòa giảm cho 21 $ 25) ;

Việc M. Tạ-duy-Tư ở Hanoi xin giảm thuế môn-bài về năm 1925 ;

Việc M. Bà-đình-Mão, ở Nam-định xin giảm thuế môn-bài về năm 1925 ;

Việc MM. Võ-bá-Phát, Giáp-đăng-Các và Mme Trần-thị Tín xin giảm thuế lát hè ;

Việc nhà Chung Hanoi xin giảm thuế thổ-trạch ;

Việc ông chủ khách-sạn Métropole ở Hanoi, xin giảm thuế xe về năm 1926 ;

Việc MM. Đ-o-huông Mai, Đào-xuân Khuê xin giảm thuế thổ trạch ;

Việc bà sĩ Sarrallé ở Hanoi xin miễn thuế thổ-trạch về năm 1925 1926 ;

Việc M. Iphuté ở Bắc-ninh xin giảm thuế xe về năm 1926 ; vân vân.

Bắt giải-tỉnh. — Quan Thượng thư Thuộc-địa sẽ điện sang quan Toàn quyền rằng quan Khâm sứ Pasquier được thăng đề tam đẳng bắt đầu bội tinh về việc đắp xảo mỹ nghệ.

CINÉMA TONKINOIS
CHƯƠNG-TRÌNH
Từ thứ bảy 1er Mai đến thứ sáu 7 Mai 1926
Thời-sự Eclair
KHÔNG CÓ GÌ TỰ VỆ
Kịch phiêu lưu, chia làm 6 phần
Ở MIỀN CƯƠNG-GIỚI
Phiêu-lưu hài-kịch chia làm hai phần
Thứ năm và chủ nhật có buổi ban ngày giảm giá
3.009

VỊ ĐI XA MA BÁN

Một cái xe ô-tô «Renault», 6 mã-lực, 4 chỗ ngồi, kiểu mới, xe cũng còn mới, rất nhiều đồ phụ, đáng giá 250$00, đèn, kính, đồng hồ, công-tơ ki-lô-mết.

Đặt giá 1.400$00. Hỏi tại M. Rouan, Résidence Tuyên-quang. 5.661

Muốn bán lại một cái ô-tô kiểu Dodge, 24 mã-lực, 4-5 chỗ ngồi, máy khỏe, chạy rất tốt, giá 800$ Hỏi tại xưởng AVIAT.

5638.

Tại hiệu BÀO CHẾ MONTÈS có bán :
CHLORATE DE POTASSE dùng làm phẩm.
L'ALUN de CHROME dùng để thuộc da.
ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đúc thủy tinh.
CARBONATE D'AMMONIAQUE et *VAMILLINE* dùng cho các hàng bánh nổ kẹo.
3001

Kết quả cuộc đánh quần (*Giải thưởng Trần-văn-Thông*). — Hôm chủ-nhật vừa rồi, may trời mát mẻ nên bà con Hà-thành ta đi xuống trường Thể-dục xem cuộc đánh quần đông lắm. Bắt đầu đánh từ hồi 9 giờ sáng mà thiên-hạ đã đứng vòng trong vòng ngoài để mục kích tài năng của các nhà dự thi.

Hôm ấy có quan Tượng Nam-định Trần-văn-Tường, quan Thương Lê-trung-Ngọc, quan Đô-thống Đỗ-đình-Thuật, quan phủ Nguyễn-quí Toàn, các ông ký-sư Nguyễn Lễ, Trịnh-văn-Hợi, nhiều nhà thân bào bắn xé và các người Pháp cũng đến chứng kiến, làm cho cuộc vui hôm ấy được rất là long trọng.

Cuộc tranh-đấu kết quả như sau này :

Eliminatoire

1. MM. *Quang-Phú* (Saiphong) đánh với MM. *Kim Bược* (Jeunesse) Hôm ấy không biết làm sao mà MM Kim-Bược đánh không bằng mọi khi cho nên thua : 6/3 — 7/5.

2 MM *Lâm-Chi* (Jeunesse et Edep) đánh với MM. *Cung-Hải* (Université). — Cuộc tranh đấu này cũng khá kịch liệt. Hai anh em MM. Chinh và Hải mới đánh mà đi liền-bộ lắm, đánh lắm quả rất thì tinh, được công chúng vỗ tay khen ngợi, nhưng cũng không đánh lại được MM. Lâm Chi là người đã luyện tập từ lâu. MM. Lâm Chi được 6/4 3/6 6/2.

3. MM. *Bồ-Kiều* (Jeunesse) đánh với MM. *Hương Pouan* (Jeunesse). — Cuộc này đánh rất chóng và xem ra bên MM. Hương-Pouan kém thể lắm, vì hai người chưa đồng chung với nhau bao giờ, và rồm ấy M. Pouan đánh cũng kém lắm. M. Hương đỡ nhiều quả rất nhanh-nhẹn, nhưng một mình đánh sao lại được MM. Bồ-Kiều là những tay có địch. Kết cục MM. Bồ Kiều được 6/1 6/3

4 MM. *Khôi Saumel* (Edep) đánh với MM. *Thuận Kha* (Vian-tộc). — MM Thuận Kha không phải là tay địch thủ với MM. Khôi Saumel là hai người đã hạ quần có danh tiếng ở trường Thể dục. MM Khôi Saumel được 6/0 6/3

Quart de Finale

1. MM *Bình-Mẫn* (Nam-định) đánh với MM *Hadn-Nakayama* (Hải-phòng) — Hôm ấy quan Nhật Nakayama mới bắt đầu vào cuộc, tỏ ra là đã có vào bản quần rất mà xem. Thấy MM. Bình Mẫn là tay vô địch ở Nam-thành bèn nảy ra ý đi giựt được giải quán quân (đánh với cả người Pháp) ở tỉnh lẻ ta lại cũng bỏ may ra thắng được MM. Hadn Nakayama chăng. Nhưng M. Hadn rất là nhanh nhẹn, và người Nhật rất là cẩn thận bản thân, đã thấy M. Mẫn dang tay toàng cánh đánh quả bao đánh thẳng vào mình cũng chẳng hề nao nao, cứ điềm nhiên đem vợt ra đỡ, mà quả nào cũng không đỡ được tại tránh cho đi khỏi. Thấy bị đánh rất là đau, rất là cẩn thận, thong thả chỉ chữa thì M. Bình phát bắn vợt bỏ ra ngoài. M. Mẫn coi tình thế cũng không còn hy vọng gì nữa, nên giờ được quả nào thì cũng giảng mạnh cho chóng xong. Mà chóng xong thật vì nhưng đấy một giờ đồng hồ mà MM. Hadn Nakayama đã được 6/3 6/0.

2. MM. *Hòe Vượng* (Edep Hà-đông) đánh với MM. *Thanh Louis* Soubrier (Jeunesse) — Cuộc này tranh đấu rất kịch liệt và lên nhất, vì gần đến hai tiếng đồng hồ.

Lúc trước thì nhiều người bảo MM Thanh Soubrier thế nào cũng được; không ngờ hôm ấy M Soubrier không được mạnh, thành thử M. Thanh gần như phải đối phó với hai người là MM. Hòe Vượng là hai người đánh quần đã có tiếng. Tuy thế mà MM. Thanh Soubrier được ván đầu 7/5 không nhọc nhằn lắm. Đến ván thứ hai bị thua 4/6; rồi ở ván thứ ba MM. Thanh Soubrier lại được, là được vào Demi Finale. Không ngờ M. Soubrier kiệt lực quá rồi, M. Thanh không còn hy-vọng gì đến người cùng đứng với mình nữa, liền bỏ hết các một mình ở sống cự rất hăng hái lắm cho MM. Hòe-Vượng xuýt phải thua. Trong lúc đánh lắm nào M. Thanh cũng tươi cười như không. Đánh lắm quả rất thì tinh như đánh luôn hai quả «Smash» rồi lại quay ra 5 quả *lobs* luôn, được công chúng vỗ tay khen ngợi nhiều lắm. Lúc đánh xong M. Thanh chạy ra bắt tay khen MM. Hòe Vượng một cách nhã nhặn và đàm-thắm. Kết quả MM. Hòe Vượng thua 5/7, được 6/4, 7, 5.

3. MM. *Bộ-Kiều* đánh với MM *Quang Phú*. Nhiều quả đánh rất thành linh làm cho bên MM. Quang-Phú lộn xộn mất trật tự, nên trong giây phút MM. Bộ Kiều đã thắng 6/3 6/1.

4. MM. *Khôi Saumel* đánh với MM *Lâm-Chi*. Mới vào thì bên MM. Lâm-Chi được nay 6/2 nhưng ván thứ hai bị thua 1/6, vì M. Saumel tỏ ra có chính-sách của người Nhật đánh ý tứ, giữ gìn, thong thả. Nương đến ván thứ ba thì MM. Lâm-Chi lấn ngay. Kết cục MM. Lâm-Chi được 6/2 1/6 6/2.

Demi Finale

1 MM *Bộ Kiều* đánh với MM. *Hòe Vượng* Ai thấy cuộc này kéo dài ra đến ba ván thì đã giải làm là Nhưng phải biết rằng hôm ấy M. Bộ còn đang ốm chưa khỏi mà cũng cố gượng dậy cầm vợt mà đi. Về lại vào bởi ván thứ hai MM. Hòe Vượng lên gần lưới gặp quả nào vào tay là đập rất mạnh vì những quả Smash tài tình ấy nên ăn được ván thứ hai. Ai ngờ đâu khoẻ thua. MM. Bộ Kiều được 6/1 2,6 6/2.

2. MM. *Hadn-Nakayama* đánh với MM *Lâm-Chi*. Hai bên coi chừng ngang sức nhau và nhân nhẽ ai được cuộc này thì vào cuộc sau càng giữ gìn, nên không ai muốn chịu ai, khi cho cuộc này trở nên kịch liệt lắm. Kẻ ra cuộc này có MM kịch liệt và hay hơn hết cả các cuộc khác. Trong tiền thì phía Bắc coi đã ăn ngay 5/0 Nhưng người chẳng chịt ngồi lòng có nhất định được mới thôi, cố gượng sức gỡ được 1 ván đấu 2 rồi đến 3 đến 5 thì là hai bên bằng nhau 5a, MM Lâm-Chi lên gắng sức lắm được 2 ván nữa là được 7/5. Nhưng coi bên Hanoi có về mặt, bên Haiphong hãy còn mới khởi thì công. Ván thứ hai được bên Hanoi 6/1 một cách dễ dàng lắm. Đến ván thứ ba cũng chẳng kéo lên bên Haiphong đã được 5,0. Ai cũng tưởng 6/0 nhưng chẳng ai ngờ MM. Lâm-Chi chịu thua 6/0 nên cố gắng được đánh lại thành được 6 jaux lên là 6/5. Chỉ còn một jeux nữa thì MM. Lâm-Chi loại được phải Haiphong để vào đánh với MM. Bộ-Kiều mà giải. Đang lúc đánh hăng hái thuận tay thì chẳng còn một jeux nữa làm gì chẳng được, nhưng người Nhật-bản bảo không khoan đi uống nước đã rồi ra sẽ chơi tiếp. Khi uống nước xong rồi ra MM. Huân-Nakayama được 5/7 6/1 8/6.

MM. *Bộ Kiều* đánh với MM. *Huân-Nakayama* Lúc sắp đánh thì coi M. Bộ trong mình nhọc mệt lắm tưởng có khi phải bỏ. M. Kiều bảo cố gượng mà đánh từ từ coi. Mới vào thì bên Hanoi đánh loạn xoạ quá vào mới quả ra ngoài, nên bên Haiphong ăn được 6/1 dễ lắm. Đến ván thứ hai thì bên Haiphong được ngay hai jeux đầu. Người đi xem ai cũng bảo thế nào bên Hanoi cũng thua to, bà con Hà-thành đành trông mong vào MM. Bộ-Kiều; mà thấy tinh thế làm vậy, rất lấy làm ngao ngán, chẳng hăm giải thưởng tượng đồng phải xe về Hải-dương.

M. Bộ thấy trong mình không được mạnh (vì đang phải bệnh grippe) không đành được như thường bèn đổi phương châm, chỉ đánh nhẹ nhẹ cho xong, rồi lên gần lưới mà đánh vào góc. M. Kiều cũng làm như vậy, thành ra bên người cũng đứng một lối giữ gìn nhau từng tí, cẩn nhắc từng miếng, cầu thủ và công, công nhờ vì sự cẩn thận này mà MM. Bộ-Kiều thắng được ván thứ hai 6/4. Ván thứ ba là ván sau cùng, dự tuồng rất là phân vân. Bà con tin-thành lấy làm lo cho M. Bộ que, sợ không gượng nổi được một ván nữa, mà MM. Huân-Nakayama xem ra còn hăng cái lắm, rất nên kình nợ. Tự tin đến cho đến lúc gần xong, hai bên phân cũng tài thực hết sức, không lúc nào phân thắng phụ. Bên Hanoi được một jeux, bên Hanoi được hai, bên Haiphong cũng được hai, sở dĩ đến 4A. Bắt đầu MM. Bộ Kiều được 1 jeux nữa là 6/4. Người Nhật tới xin hoãn để đi uống nước, MM. Bộ-Kiều xem chừng bà con sợ sự đi uống nước ấy, nên cũng hà nóng lòng, cũng bắt chước đi uống nước trèo. Khi vào đánh tiếp thì bên Hanoi được một jeux nữa, tỏ là thắng bên Haiphong 6/4 6/3 6/4.

Kết cục thì MM. Bộ-Kiều ở bội cuộc tranh đấu hôm chủ nhật, nên đã lấy được «giải thưởng Trần-văn-Thông».

Thế là hộ «Jeunesse» chưa hề thua bội tà nào ở Bắc-kỳ, như kỳ trước đáng với MM. Lê-đình-Thi đã được toàn 12 ăng-xô trận đánh ở trường Thể dục năm ngoái, năm nay ông đứng với M. Kiều lại cướp được giải thưởng của phụ-huynh. Nghe đâu đến ngày lễ các thầm (Jeanne) này lại có nọ giải thưởng nữa thì phải. Bà con ta lại có dịp được tiêu khiển một cách rất đích đáng

MUỐN BÁN xe ô-tô «Citroen» 10 mã-lực, kiểu 1925, số C. 6.254, *thùng xe toàn thép*, bánh to, có lò-so cho khỏi sóc, đèn điện, công-tơ, đồng hồ, bánh rơ-sang, đệm phụ rất nhiều. Còn mới nguyên, mới dùng có một tháng.
Giá 1.450 đồng.
Hỏi tại: M. Kientzy, Hôtel Métropole hay ở xưởng Aviat. 5.666

Số 96

Nam-Tống Phi-Long

NGUYỄN-BỒ-MỤC dịch thuật

Vương-cảnh nói chưa dứt lời thì hồng có một viên tỳ-tướng tên gọi *Trương kiến-hùng* đứng dậy thưa rằng :

— Tiểu-tướng này xin đi.

Vương-cảnh xiết bao mừng-rỡ, liền điểm lấy hai nghìn kỵ-binh giao cho *Trương kiến-hùng* *Trương kiến-hùng* vâng lệnh đi ngay. *Vương cảnh* lại sai *Đường thương* đem một nghìn quân đi sang *Phượng tường* để chặn lối quân *Tống* trở về.

Đường thương cũng vâng lệnh đem quân ra đi, *Vương-cảnh* cất đặt đâu đấy rồi, lại cùng *Hướng-huấn* bàn-luận quân-mưu, nhưng vẫn đang chờ tin quan, đàng sách cố thủ.

Lại nói về quan-tướng *Trương-kiến-hùng* đem quân đến *Hoàng-hoa-cốc*, dựng cờ nổi trống, reo hò tiến đánh. *Vương-loan* nghe báo, tức thì mặc giáp lên ngựa, mở cửa quan tiến ra mà quát mắng rằng :

— Bọn giặc không biết liệu cơ tiến thoái kia, thật đã dẫn thân đi đến chỗ chết !

Trương-kiến-hùng chẳng nói chẳng rằng, múa đao thẳng ngựa, xông vào đánh *Vương-loan*. *Vương-loan* cầm giáo đón đánh. Hai bên giao-chiến độ năm mươi hợp thì *Vương-loan* biết sức không địch nổi, quay ngựa bỏ chạy.

Trương kiến-hùng thừa thế reo to lên rằng :

— Phá vỡ cửa quan hay lắm rồi, quan hộ ở một bên này, quân ta nên mau mau tiến đánh.

Nói xong, liền thì thúc quân thừa thắng tiến vào. Quân *Thục* không dám định nổi, đành phải bỏ cửa quan mà chạy. *Vương loan* cũng không dám ham đánh, một mình phóng ngựa trốn về *Thành đô*

Trương kiến-hùng chiếm được *Hoàng-hoa-cốc*, thấy quân quèn đi đi tới quân *Thục*, bắt sống được hơn hai nghìn người. Thâm tế phi báo *Lê-đình khuê*. *Lê-đình khuê* nghe báo, giật mình kinh sợ, liền sang *Tuyên-trung* tư-nghị, rồi đem quân đến đánh.

Bấy giờ *Vương cảnh* và *Hướng-huấn* mở cửa quan tiến ra, vừa gặp quân *Thục* là kẻ anh em *Trương-lan* và *Trương phương* tới đến. Hai người đều giơ đồ binh khác ngựa xông vào.

Vương-cảnh đón đánh *Trương-lan*, *Hướng-huấn* đón đánh *Trương-phương*. Quân *Chu* hăng-hái xô đánh, thành ra quân *Thục* thua to, thấy chết đầy đồng, máu chảy thành suối. *Lê-đình khuê* thấy quân *Chu* đắc thắng, đem toàn tân-binh lại và giết ở *Thanh-nê trại*.

Hướng-huấn lại thắng quân *Thục* một trận nữa, uy-danh lừng-lẫy, đóng quân ở *Hoàng-hoa cốc*, trọng thưởng cho *Trương kiến-hùng* và sai người thắng đường trở về *Biên kinh* đem tin thắng trận tâu với *Chu chúa*

Hướng-huấn nói với *Vương cảnh* rằng :

— Quân ta cần vào được nước *Thục*, nhưng quan tiền thổ-ải *Hoàng-ngưu trại* của có *Trương xử-lộc* và *Tiêu-tất-thắng* kia, chúng đóng ở cả phía sau quân ta, nếu chúng thừa lúc mà tiến đánh, cũng là một sự đáng lo cho quân ta vậy. Bây giờ tất phải sai một viên đăng-tướng đem quân đến đánh *Hoàng ngưu-trại*, khiến cho không dám tiến ra thì quân ta mới giữ được vững-bền.

Vương cảnh nói :

— Chỗ ấy không cần phải đánh. Ta nên sai một người nào có thể ngăn ngừ sang làm thuyết khách, lấy sự họa phúc mà dẫn dụ, bảo chúng đầu hàng. Chúng nghe tin quân *Thục* thắng luôn mấy trận, tất nhiên phải sợ mà cùng theo vậy.

Hướng-huấn nói :

— Nếu vậy để tôi xin đi.

Vương-cảnh nói :

— Ông là một người quan-trọng ở trong quân, chớ nên khinh-thân mà đi như thế. Việc này để sai một viên tỳ-tướng nào cũng được.

Bỗng có một viên tỳ-tướng tên gọi *Hàn-liệt* đứng dậy thưa rằng :

— Chúng tôi xin đi bảo được *Trương-xử-lộc* và *Tiêu-tất-thắng* đầu hàng.

Vương-cảnh nói :

— Ông nói rất phải ! Tôi nàng *Tiêu tướng-quân* đến ngày mai sẽ xa đem quân báo hộ sang yết-kiến *Vương thứ-tướng* đó.

Hàn-liệt vâng lời từ ra về, đem việc *Trương-xử-lộc* và *Tiêu-tất-thắng* đầu hàng *Vương cảnh*. *Vương-cảnh* truyền sắm-sanh ẩm-thực để nghênh tiếp.

Chợt thấy đến nói :

— Quân giặc không làm quá tin, sợ có mưu gian trá gì chăng.

Hướng-huấn nói :

— *Trương-xử-lộc* và *Tiêu-tất-thắng* đều là bộ-hạ đại-tướng-phu, bởi nào lại chịu bắt chước những phường kẻ ngãi.

Ngày hôm sau, vào hồi gần trưa, bỗng nghe báo *Trương-xử-lộc* và *Tiêu-tất-thắng* đã đem quân sang hàng. *Vương cảnh* nghe báo liền cởi bỏ áo giáp-trang, thân-hành đem quân ra đón.

Trương xử-lộc và *Tiêu tất-thắng* trông thấy *Vương cảnh* thân-hành ra đón, vội vàng xuống ngựa, rồi cùi đầu lạy. *Vương-cảnh* cũng nói vàng xuống ngựa đỡ dậy, mời vào trong quân-trướng, sàng ngồi nói chuyện.

Vương-cảnh dạo-đạt cái ân-chuyển *Chu chúa* không tệ bạc và hỏi tới người rằng :

— Tôi nên đem quyết sống thế nào sau này *Chu chúa* cũng trọng-dụng hai ông.

Trương xử lộc và *Tiêu tất-thắng* trông thanh mà đáp rằng :

— Hai chúng tôi đã đổi chỉ ra trong quân không giết thì nên đem quân bản bộ đi làm tiên-phong, để khuyến bảo *Thục-chúa* đầu hàng.

Vương cảnh xiết bao mừng-rỡ, truyền mở tiệc mừng để khao thưởng các hàng tướng lĩ mới đến đầu hàng. Giữa bữa, *Chu chúa* ra ngự triều, bảo tiếp theo tin thắng trận của *Vương-cảnh*, các quan tâu lên đều sợ lạ và khen mừng.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo, 15 chân-kính
Mặt sứ đúc có chữ dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá . . . . . 11$50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
3011

Cô Elvire Popesco, con hát nhớn nước Ru-ma-ni, có nói : « Nước da mà đẹp để sinh tốt là khi da thịt mạnh giỏi hoài không bịnh mụt chi cả. Ai muống được vậy thì cứ làm như tôi, đừng sá-bông Cadum rất mịt mà chôi. » Da mịt trắng mịnh tốt là nhờ da sạch sẽ, mấy chôn long thong thả không buộc bận de dầy đồng đặng. Xà-bông Cadum dùng tối là vì chắc chắn dầu đông theo chơn long bao nhiêu đều trôi hết, mà làm cho da tươi tốt lại như thường.

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu

Giá tiền : **1$30**

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền : **0$80**

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
... phố Paul-Bert, Hanoi
3012

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở *Quảng-đông bến Tre*, đã mấy mươi năm nay, có mời sư-phụ chế-tạo ở *Vũ-di-sơn*, chọn các thứ trà đầu-xuân thượng-hảo hạng tại trận hợp nại cao như liên-tâm, ô-long và thủy tiên, vân vân, dùng cách hóa-học điều chế, xa gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ cành, gọi là « SONG HỈ CHÍNH THÁI ĐÀNH-1 Rồ » cũng được nhiều qui khách hoan-nghênh. Nay xin đem những đến riêng của trà VINH-MẬU dâng báo, để qui-khách thưởng trà không đến nỗi mua lầm.

Các chi-điểm bán trà VINH-MẬU :
Nam-định : phố Khách, số 144.
Hà-nội : phố Hàng-ngang, số 25.
Hải-dương : phố Khách, số 14.
3028 *Vinh-Mậu trà hiệu cẩn bạch.*

Mấy điều khuyên về cách dề-phòng bệnh đau mắt

Quan Bác-Sỹ CASAUX, hiện bây giờ làm giám-đốc Nhà thương chữa mắt ở Hanoi, khi có đại-hội đồng bàn về các chứng bệnh xứ nóng tại Saigon năm 1913, đã nói rằng xứ Đông-dương là một xứ nhiều người lòa thứ nhất.

Quan Bác-Sỹ ấy lại nói rằng phần nhiều những mục-tật ấy cũng chỉ tại các chứng đau mắt thường mà sinh ra, nếu sớm biết chữa thì không đến nỗi nào.

Mà bệnh đau mắt lại là một bệnh người Annam mắc phải không biết bao nhiêu mà kể.

Vì thế cho nên phải tìm phương ngăn-ngừa bệnh ấy, và khi mới đỏ mắt, có nhử mắt, đã phải chữa ngay; phải có một thứ thuốc đau mắt rất kiến hiệu là vì lẽ ấy.

Bản-hiệu đã đến tận quan danh sư, mới nói đến trên kia xin một cái đơn để chế ra một vị thuốc đã rẻ tiền mà rất kiến hiệu mà ra vào mắt không đau. Thuốc chế theo đơn ấy chính là thuốc.

COLLYRE JAUNE
selon formule du Docteur CASAUX
Hiệu bào chế CHASSAGNE
Lafon và Lacaze
có bằng báo-chế đệ nhất hạng tại Đại-học-đường Paris, tối-nghiệp
59, Rue Paul-Bert, Hanoi

KỲ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thư đổi hỏi bản-quán, thì cho biết gửi số tiền ấy từ giấy gửi báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quán ấy, để cho người làm đi tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay kỳ tên vào sổ, hoặc thêm quá, không sao cho được thành ra nhiều khi bản-quán không biết gửi trả lời.

Cô Elvire Popesco, con hát nhớn nước Ru-ma-ni, có nói : « Nước da mà đẹp để sinh tốt là khi da thịt mạnh giỏi hoài không bịnh mụt chi cả. Ai muống được vậy thì cứ làm như tôi, đừng sá-bông Cadum rất mịt mà chôi. » Da mịt trắng mịnh tốt là nhờ da sạch sẽ, mấy chôn long thong thả không buộc bận de dầy đồng đặng. Xà-bông Cadum dùng tối là vì chắc chắn dầu đông theo chơn long bao nhiêu đều trôi hết, mà làm cho da tươi tốt lại như thường.

Ai tìm. — Bản quán được tin bà Đinh-văn-Tín, nguyên thư ký thượng hạng ở sở Văn-tự kho-trị mới tạ-thế tại qui-xá ở phố Takou số nhà 16. Năm nay ông hưởng thọ 45 tuổi.

Đến 6 giờ sáng ngày 7 Mai này, thì làm lễ an táng về làng Hoàng-mai (Hà-đông).

Bản quán có lời viếng ông và chia buồn cùng qui-quyến.

Cuộc thi ô tô Hanoi — Huế vừa đi vừa về. — Nay nhắc lại để độc-giả biết rằng cuộc thi ô-tô Hanoi-Huế vừa đi vừa về do nhà báo *Courrier Automobile* tổ-chức ở nên sẽ bắt đầu từ ngày 8 mai này cho tới 8 juin sau là cùng.

A muốn dự tại thì cứ gửi thư recommandée đến cho nhà báo *Courrier Automobile* trước ngày 28 mai và phải đinh theo số tiền lệ là 5 đồng.

Cấm xe thi khởi đầu phải từ trưa hôm 1er Avist. Ai muốn đi đến chạy ngày nào tùy ý, nhưng phải báo trước 24 giờ cho hội-đồng biết và mỗi xe phải đi cách nhau ít ra là 4 giờ đồng hồ.

Các người dự thi phải tuân theo các luật lệ đi đường. Nếu có xảy ra tai nạn gì thì người dự thi phải chịu trách nhiệm và phải chịu đền accesoire, và các khoản phí lổn khác.

Đấu giá. — Về việc đấu giá làm công đường huyện Hiệp-hòa ngày 1er Mai 1926 vừa rồi, tại sở Lục lộ, M. Trần-quang-Đăng hô hạ 5 /. được tạm thầu, chứ không phải hô hạ 15 / như đã nói trước.

Lời cảm ơn. — Chúng tôi có lời cảm tạ các cụ, các ông, các bà đã tỏ tình thân-ái, gởi giấy chia buồn, cho đỡ phòng và đi đưa đám phu quân, thân-phụ, nhạc phụ và nội ngoại tổ, phụ chúng tôi là :

Monsieur BÙI HUY-THƯ

tạ thế ngày mồng mười và đưa đám ngày mồng hai Mai 1926.

Trong khi tang gia bối rối, có điều gì sơ-suất, xin các ngài bỏ qua cho.

Vị-vong nhà :
Bùi-thị-Thúy, Nguyễn-thị-Noãn.
Cô tử : Bùi-h.-Hàu, và vợ con Bùi-h.-Hy, và vợ con Bùi-huy-Thọ, Bùi-huy-Toán và vợ Bùi-huy-Hạnh, Bùi-huy-Trọng.
Cô nữ : Bùi-thi-Thịnh,
Tế-tử : Ng đình-Tại, và vợ con.
Đồng-gia-quyến bái-tạ

Trường lụa — M. Ng.-quí Toàn, tại phá hạng nhì phá Tế-xuyên (Bắc-ninh), vì để lỏ lòng can đảm trong việc bắt một tên cướp đêm mồng 5 rạng mồng 6 février ở làng Trào-bát, huyện Yên-phong, nên nay được cấp một đạo tưởng lục.

Đổi tên. — M. Bế-Thụy, nguyên án sát, quán làng Cẩm mỹ, nay đổi tên là Bế-Trúc ;

M. Ng-văn-Biền chánh tổng Ninh-duy, huyện Tiên-lãng (Kiến-an) nay đổi tên là Ng-văn-Điền ;

M. Nguyễn-huy-Thụy, quán làng Phùng-kỉ ong (Hà đông) nay đổi tên là Ng-huy-Thúy ;

M. Cao-văn-Biền, quán làng Mỹ-động (Bắc dương), nay đổi tên là Cao-văn-Xến ;

M. Lê danh Biền, lý trưởng làng Văn-mỹ (Hưng-yên) nay đổi tên là Lê-danh-Điền.

Hoa Đào Trước Gió

(NAM-TRUNG TINH NỮ-LANG)
(Nghĩa-hiệp tiểu-thuyết)

Sách dầy non 300 trang. Giá bán 0$ 65. Cước phí 0$ 20. Mua buôn trừ 15 phần. Thư và Mandat xin gởi cho :

M. BÙI-XUÂN-HỌC
Trung-Bắc Tân-Văn, Hanoi.
4.500

新民書館

MỚI XUẤT-BẢN

PHẤN-TRANG-LẦU

Tức là một bộ tiểu-thuyết Tàu hay lắm.

Giá . . . . . 0$60
Cước 0,20

TRUYỆN CỔ-TÍCH

Toàn những truyện rất lý-thú! Con trẻ rất ham xem!!
Các cậu, các cô học trò coi thử!!!

Mỗi cuốn . . . 0$20
Cước 0,12

Mua một vài cuốn, gửi liền trước cho, vì không tiện gửi cách giao ngân lĩnh hóa.

Hanoi, TÂN DÂN THƯ-QUÁN

Nguyễn bình-chánh — Các bình sĩ có tên sau này đều được thưởng hàm :

Tinh binh chánh đội-trưởng suất đội (6-1)

M. Nguyễn-văn-Kiên (Hà-nam)
Chánh đội-trưởng suất đội (6-2)
MM. Nguyễn-văn-Mẫn (Thái-bình) Bố-văn-Tú (Hà-nam).
Tàng bát-phẩm đội trưởng (8-2)
Kiều-văn-Mâu (Vĩnh-yên).
Chánh-cửu-phẩm đội-trưởng (9-1)
M. Nguyễn-văn-Uẩn (Hà-đông)
Chánh quản-cơ (6-1)

MM. Bố Nhu (Thái-bình) ; Phạm-bá-Tiên (Hà-nam) ; Tạ đình-Bỉ (Sơn-tây)

Cẩm-binh chánh đội (5-1)

MM Phan-v-Biên (Thái-bình) ; Ng.-văn-Mộc (Nam định)

Tinh-binh chánh đội trưởng suất đội (6-1)

MM. Ng-v-Tu (Hà-đông) ; Ng-quốc-Thông (Phúc-yên) ; Ma-tiến-Đạt (Nam-định) ; Ng-thông-Đạm (Hà-đông) ; Ng-v-Chiêu (Vĩnh-yên) ; Ng-Đạo (Thái-bình) ; Ng. x.-Ấng (Thái-bình) ; Dương duy-Phan (Hà-nam) ; Vũ Nhẫn (Thái-bình) Đoàn-Khan (Thái-bình).

Chánh đội trưởng suất đội (6-2)

MM. Ng-ngọc Chương (Nam-định) Ng-v-Luân (Nam-định) ; Ng-văn-Rang (Bắc giang) ; Ng-vũ -Mỗi (Hà-đông) ; Phạm-Lâm (Ninh-bình) ; Đ nh-Lo (Nam-định) ; Ng-v-Tinh (Hưng-yên) ; Tạ-v-Thọ (Hà-đông) ; Phùng văn Nam (Hải-dương) ; Tống-công Truyền (Hà-nam) ; Ngô-đình-Hiền (Hà-nam) ; Phạm-bá-Trấp (Thái-bình) ; Triệu-văn-Hoan (Phúc-yên)

Thưởng hàm. — M. Lại-Uông, chánh bát phẩm văn giai (8-1) chánh tổng Xuân-vũ, phá Kẻ-xương (Thái-bình), vì đã làm việc được 37 năm có nhiều công lao, nay đặc cách thưởng tăng thất phẩm văn giai (7-1).

Bội tín xe đạp. — Nguyễn-văn-Di cho thuê xe-đạp ở phố Trường-thi số 58 thua Đỗ văn-Phạm lên một cái xe đạp rồi trốn đi đâu mất.

Vợ hay vợ ? — Ng v-Tông 36 tuổi ở phố Huế, số 87, thưa vợ lẽ là Ng. thị-Nghĩa lấy mất 30 đồng bạc và nhật nhạnh quần áo đáng giá 30 đồng bạc rồi trốn đi mất.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Sinh tử giá thú. — Số sinh tử giá thú về tháng Avril 1926 như sau này :

Người Âu

Sinh : 1 con giai, 3 con gái cộng là 4 người ;
Khai sinh : 1 con trai ;
Hôi : 3 đám ;
Cưới : 6 đám ;
Tử : 2 trẻ con ;

Người Nam

Sinh : 153 con trai, 117 con gái, cộng là 270 người ;
Tử : 36 đàn ông, 35 đàn bà, 44 trẻ con, cộng là 115 người ;

Người Khách

Sinh : 11 con trai, 12 con gái, cộng là 23 người ;
Tử : 4 đàn ông, 2 đàn bà, 3 trẻ con cộng là 9 người.

Trẻ con lạc. — Hồi 16 giờ, ngày thứ ba Ng-văn-Long, 29 tuổi, nhà ở phố Strasbourg trình lạc mất đứa con gái lên ba tuổi, từ hồi 15 giờ trưa ngày hôm ấy.

Ngạn xe đạp — Hồi trưa ngày thứ ba ở đầu đường Paul Bert xế ra phố Amiral Courbet một người lính Tây trai 9 tên là Byron, và một người tu Trần-văn-Mộ cùng đi xe đạp va phải nhau ngã đùng kính. Ke tên M. Mộ có đặt một bộ máy điện ở trên, tay lái nặng nên người kia lọt, nên bị thiệt hại nhiều hơn cả. Không việc gì đến người.

Tai bời mà chi. — Ng-văn-Dương, 37 tuổi, nhà ở Hàng-kênh vì thua bạo nên lấy dao phải đứt một ngón trỏ ở tay trái. Y bị đau quá nên đi phải đưa nhau vào nhà-thương để bó thuốc.

Ý hẳn lên Dương chặt ngón tay để thế chữa cờ bạc !

Mất trộm. — Ng.-thị-Thu, bán hàng thịt nhà số 369, phố Lò lợn trình mất trộm hai đồng bạc.

Giả mạo — Tờ trát của tòa án số 1805, về việc nhà Bạch-Thái thưa ra người làm giả-mạo giấy má để ăn cắp tiền, thì sở cẩm đã cho đòi hỏi làm biên-bản.

Mấy việc đánh nhau. — Phạm-như-Sáo, thua một người Tây đánh mình và thêm A Soui cũng có đánh người ta đánh thêm bị thương, hai tòa đã xử cho sở Cẩm xét hỏi.

Ng-v-Khải, 19 tuổi đi ở, nhà ở phố Cac diot bị thua đánh Trần-thị-Tý là người hàng xóm ; Vương-văn-Đe, tức Pate, 31 tuổi, bán thịt nhà số 49, phố Lò lợn bị thua võ-sĩ đánh người làng đ.ềng, tên là Nguyễn-hữu-Đức.

Bắt được 100 kg thuốc phiện lậu — Vừa rồi linh thương chính bắt được 10) kg thuốc phiện lậu tại trên một chiếc thuyền, của 5 người Trà-nổ (tên Morray) đương sử đi trên cửa Văn-úc, gần Đồ sơn. Về thuốc đã tịch biên, và người đều bị bắt.

VIỆC KINH-ĐÔ

Quan Toàn-quyền đến Huế. — Hồi 11 giờ rưỡi ngày 2 Mai quan Toàn quyền Varenne cùng linh phu nhơn và các viên quan chức tùy tùng đã đến Huế.

Sự tiếp rước ngài của hai chánh phủ Nam-triều và Bảo-hộ cực kỳ trọng thể và trang nghiêm.

Khi ngài đến phủ Khâm sứ rồi, thì các quan lấy nam và các nhà đến điền thương-mại đến yết-kiến ngài rất đông.

Chiều hôm ấy ngài qua đáp lễ yết kiến của Nam-triều tại viện Cơ mật, đến dự lễ đặt móng đá cho hội viện Long-thọ tại lăng Nguyệt-biều, lễ đặt móng ấy là do hội làm với Long-thọ cứu tạo thêm các xưởng sở để khoán trương nghề ấy.

Khi đặt mong đá thì quan Toàn-quyền cầm cái bay vàng bát bạc mà xây một vận đá nên xong rồi, thì các thợ mới khởi có gắn tạo.

Tại sở ấy hôm ấy trần thiết rất trang hoàng và tất cả các thứ trương đăng biệt thể trên bờ đuổi nước, đều một vẻ huy hoàng nâng lọc có thiết tiệc rượu mời quan Toàn-quyền quan Khâm sứ cùng các quan lại ấy nam dự tuộc ấy. Qua ngày mồng ba thì ngài lại vào Đại-nội yết kiến lưỡng tòa cung và đi thăm các công sở văn vân.

Buổi chiều ngài yết kiến các viên chức các hội hữu tỉ nam quan viên tòng sự Chánh phủ Bảo-hộ.

Lịch phu-nhơn lại có tiếp kiến các bà trong hội từ công học hồi mà do bà Bạm-Phương nữ sử đứ khải xướng tổ chức ra.

Tối hôm ấy tại phủ Khâm-sứ có thiết tiệc đại yến rất trọng thể để quan Toàn quyền có mời các quan bộ Nam-triều qua dự tịch.

TIN AI-LAO

VIENTIANE

Trời nóng quá. — Về hạ tuần tháng Avril rằng chang chang mặt trời, hết ngày lẫy sang ngày khác. Trời cứ nóng-nực, khí nóng thời nóng-nực quá đỗi. Cây cỏ khô héo cả. Hàn-thử-biểu lên tới 35 độ. Nhân-dân ở trong thành phố, nhất là người Nam mình nhao lên vì nước-bắt khó chịu. Thường xứ thế mãi thời không biết đến thế nào. Nay thời-tiết đã đổi. Cô lẽ đó là cái nắng tiễn mùa nắng đi mà đón mùa mưa chăng ? Thật chưa có bao giờ nóng-nực quá như thế bao giờ.

Đường lối đi về. — Kể từ đầu tháng-năm tây sắp đi con đường Vinh Thakhet sẽ kỉ ông đi lại được nữa, vì mùa mưa đã tới. Đường đất sẽ bây giờ lại phải đo con đường Đông-hà và Savannakhet mãi cho đến hết mùa mưa.

Một cái hội Lào. — Ngày 26, 27 Avril nhằm vào ngày hội Lào, tục họ kêu là « Bun Nang-Phay », Hội mở ra giữa sông, đó là tục để bỏ cái Cửu-long của nhà nói tây.

Trong những trò chơi ngày hội chẳng qua lại chỉ hát La-khène (Hát hội), đốt pháo, đốt bông, v. v.... Nhưng có điều lạ là cái bị ! này cũng thêm một trò chơi khi giải mưa, là những ngày hội con gái họ bỏ nghề dệt mấy mặt giã như năm 6 cô nàng cường lắm những mấy làm đương bỏ đem đi mà trên đầu các con gái. Còn bọn con gái thì chen-chúc sau phần, trang-điểm áo quần làm lâu ra ở hội mà khoe đẹp nhau.

Đã trước đây vì một sự ngợi bất nì mà thổ-hỉ ấy, nên có lệnh cấm không cho làm ở trong thành-phố, bắt phải đến đi làm chỗn khác mà không được ; vì dân bản-xứ thành-cần rất làm ấy có rằng đem đi chỗn khác thì dân họ chịu nhiều sự thương.

Ấy giữa chốn đồng-dào mà công-nhiên mở hội bày cái trò chơi xấu-xa như thế thì phong-hóa dân Lào bắt tỉ phải quan-sát cho lắm cũng đủ biết rồi vậy.

Bọn chị em ở bên này. — Mấy chị em ở Nghệ sang đây đỏ ra được ít lâu rồi nhà chớp bóng tìm mời ca-trường giống như bài hội đông vui ba bận, song cũng không ăn thua gì. Đã một dạo chị em phải bỏ chân bỏ tay ngồi chơi việc. Tuần nào hết đi trong bọn lại có một chị em kỳ bị được ngay chức tiền-tinh. Lại mới cái nông-nỗi là cái nông-nỗi gì ! Cứ khi lên bổng xuống trầm với nhau là thế, mà bây giờ cũng vẫn trả đàn so cho chị em thì đến một tiệm may áo kia làm bác phó. Thành ra còn mấy chị em nữa cho ve chồng vồng, tình cảnh cũng đáu linh lắm. Chẳng biết chị em định tính về bay còn tính đi đâu nữa ! Hay là lại tính theo chân nối gót bắt chước người chị em trước mà lo chay lấy mồ chị em một chân kỳ-hồ nữa vậy.

SẢN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ năm 6 Mai 1926

QUÁ CHƠI NÊN PHẢI ???

Vở hát cải-lương soạn theo lối Nam-kỳ. Trung-kỳ và Bắc-kỳ như ca..ngâm, tỳ. Đã diễn mấy lần trước được các quý khách khen hay và rất có luân-lý, và ý muốn bảo sửa đổi lại ít nhiều cho hợp thời. Nay soạn giả đã sửa đổi lại rồi chắc lần này diễn lại các ngài đến xem được hài lòng. Xin chờ ngồi trước.

Tối thứ sáu 7 Mai 1926

KIM VÂN KIỀU
(Hồi thứ 4)

Tối thứ bảy 8 Mai 1926

TAM MỸ TOÀN TƯ

Tối chủ-nhật 9 Mai 1926

HẬN PHỤ CƠ TÂM

Tối thứ hai 10 Mai 1926

THƯ QUÁN HỘI
LƯƠNG DUYÊN
3006

MỘT DỊP HIẾM CÓ

Giảm giá 20 %.

Bánh xe cao-cu (sâm, lốp) hành xắt, dịp, chúc. ragons, jantes, aluminium, vỏ các đồ phụ tùng để làm xe cao-su.

Hàng thực tốt
giá thực rẻ

Qui-khách chiếu cố-xin mời đến hiệu ĐỨC-LONG, 90, phố Mã-Mây, Hanoi
3041

BÁN CHIẾU KHÁCH

Đất thấp đèn . . . . . 0$ 18 một kiện
Sơn tây đủ các mũi . . . . . 0 . 50 một hộp 1 kilo
(Có giấy cam-đoan chế nguyên bằng giầu cuite, pùa chàng khỏi lại bên)

Mua buôn có giá riêng

giây nói số 341

ĐẮC-BẰNG.
72, Phố Hàng Bồ Hanoi.
3051

Rượu bổ-đào:

« TONIQUE TONKINOIS »

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo bịnh tự-nhiên in ra đây, chớ không như có mấy thứ thuốc về những bịnh lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể lấy được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm !!!

Ở Ngày nàng? thường năm, nhiều-hiệu Khải-định thất bổ, tên Nhất-các phong thi nhân phê rằng :

Chiếu nay đại phong phàng cảm MONTES qui dang, có chữ nắn một thứ rượu bổ đã tăng ngự dụng qua rồi hay, đáng nên gia thưởng, tưởng lục phát thị gửi cho qui đương-phàng chế-tạo để tỏ thanh-giá.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 9$25 một chai lớn ; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTES
54, Phố Tràng-tiền, 56
HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư tờ báo này.
3001

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTES
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Urogaiacol

3001 **Giá 1$80 một hộp**

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90 3001

Nhà-xanh

Buổi vân minh cải-lương chế-tạo,
Đăng mấy lời kính-cáo đồng-bang.
Nhà-nội số 6 hàng Ngang
Chính hiệu Nam-thịnh bán hàng rẻ thay
Trong nhà có cả thợ may,
Mới mượn thợ cắt ngày giầy khéo ghê.
Tùy lòng khách lấy xanh-tê,
Theo được như ý chẳng hề có sai.
Hai xườn cho chí hai vai,
Đều được phẳng cả chẳng hề hỏng chi.
Cỗ-dòm cỗ-dọc một khi,
Vân-minh mốt mới cỗ thì lại cao.
Kính trình quý-khách đồng-bào,
Muốn mặc đẹp đẽ thì vào may qua.
Lời nói chẳng dám sai ngoa,
Chắc rằng có đến may qua mới tường.
Tôi trông quí chức đi đường,
Nhiều ông mặc áo vai thường vận siêu.
Chẳng quá nhiều chỗ làm liều,
Vậy nên kính cáo mấy điều thực ngôn.

NAM-THỊNH Tailleur
Số 6, phố Hàng Ngang (Hanoi)

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets 3005

Sớm chậm một ngày rất có quan-hệ

Có bệnh nên chữa ngay, chớ trì-hoãn. Cái sức khỏe người ta lại quan-hệ hơn các việc khác, chớ nên nói: Sớm chậm một ngày không quan-kệ gì.

Làm lụng, nghĩ ngợi, hoặc có việc gì quá sức mà mệt-nhọc, yếu-ớt người đi, thì nên biết rằng trong mình yếu-ớt như thế, chẳng bao lâu mà hóa ra bệnh huyết suy, gân yếu, thần thể luy-nhược, và các bệnh ấy lại sinh ra lắm chứng khác nữa.

Chớ nên trì-hoãn không dùng thuốc Pilules Pink. Biết đâu sớm được mấy ngày lại không đỡ được biết bao là nỗi khổ-thống.

Pilules Pink làm cho chóng phục sức, vì Pilules Pink làm cho chân huyết giàu hơn, trong hơn, có sức hơn, làm cho bộ thần-kinh khỏe hơn, làm cho các cơ-thể làm việc mạnh hơn.

Chớ nên lưỡng-lự. Thuốc PILULES PINK.

Dùng sớm chậm một ngày rất là quan-hệ.

Bán tại tất cả các hiệu Bào-chế.

Các ngài chớ nên quên rằng mùa đông năm ngoái thuốc ho

Sirop Nofal

đã chữa khỏi biết bao nhiêu người về các bệnh như là:

Cảm, đau cuống phổi, ho gió, ho các chứng Parabronchite, Bronchite và Pepsine.

ho rát cổ, vân vân...

Thứ thuốc này hay, nên bán mạnh lắm.

Giá mỗi chai: 1$10

Có bán tại: Nhà Ba chuông, Hanoi 3001

Chai lớn giá: 0$90

Bán tại hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
Số nhà 59, phố Tràng tiền
HANOI 3002

Nhà Bán-đồ « TẦM-TẦM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

Sữa đặc BERNA

Làm bằng sữa của bò cái Thụy-sĩ tốt nhất có cái vị ngon ngọt, cái tính chất đặc biệt, và lại có rất nhiều chất bổ dưỡng.

Dùng để nuôi con trẻ, người đau, và người nhiều tuổi rất tốt.

Giá bán 0$30 một hộp 400 gr.

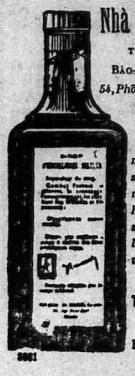
Bản hiệu nhận được sữa BERNA luôn, nên lúc nào cũng có sữa thực tươi.

3009

yếu đuối vàng vọt

GÂY MÒN

Thuốc SIROP
DESCHIENS
có huyết bổ

Nhà Ba-chuông

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu. Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu, thần thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rác phổi, làm cho hay ho đẹt.

ẤY LÀ:

THUỐC NƯỚC BỔ HUYẾT MÁU BÒ 1$40

3001

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng dạ dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khé tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

Giá mỗi chai: 1$10

Có bán tại: Nhà Ba chuông, Hanoi 3001

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng:

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kết hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là:

Đau tỳ vị, bệnh đ[illegible] bệnh ợ chua, *vân vân...*

Giá bán: 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
59, Rue Paul Bert, Hanoi
3002

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu đầu nai)

Bệnh bạo mòn, kém sức, yếu đuối, đều là những bệnh người ta thường hay mắc phải, vì làm lụng quá hay lo nghĩ nhiều. Nó làm cho kém hẳn chân huyết đi mà chính chân huyết ấy cũng lại còn yếu đi nữa. Vậy ta cần phải bồi bổ ngay vào chân huyết. Muốn bồi bổ cho chân huyết thì không còn thuốc gì hay bằng thuốc *Dragées Rabateau* (hiệu đầu nai). Thuốc này vừa bổ vừa chống khỏi bệnh yếu đuối, mỏi mệt, yếu máu, bạo mòn sau khi mới khỏi bệnh ghịp, bệnh sốt rét, những bệnh lâu năm.

Thuốc này làm cho chân huyết bình phục lại như thường và lọc cho huyết được trong trẻo. Bảo bà sau khi ở cữ mà [illegible] mới khỏi bệnh, bà [illegible] mới được thong hay sức khỏe.

Các ông bác-sĩ đều bảo thuốc này là một thứ thuốc rất tốt để chữa khỏi hẳn có hàng muôn hàng vạn người.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

3045

Cách chế-tạo tối-tân của Pháp
HOTCHKISS

Một cái kiểu độc-nhất vô-song. — 12 mã-lực. — Về đường lịch-sự và về đường cơ-khí cũng hơn các kiểu có tiếng nhất thế-giới, mà lại hơn các kiểu khác về đằng giá rẻ và về sự tinh-vi của các lối chế-tạo Pháp.

Vừa có những tính-chất hay của các kiểu xe nhỏ và các kiểu xe lớn.

ĐÓ LÀ KIỂU XE:

« LE JUSTE MILIEU »

Xưởng xe ô-tô BOBILLOT 3019

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 51, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐỔ MÀ HOI:

CENO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dân bà ở cữ* . . . . . *Một lítre:* 2$40
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai:* 1,25

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai:* 1,25
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh bạo mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm* . . . . . *Một chai:* 2,25

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều* . . . . . *Một chai:* 0,80

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bản-hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu 3008

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU
DOCTEUR CASAUX
DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE
PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y-KHOA BÁC-SĨ CASAUX
Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam.

Kiến-hiệu lạ thường — Không sốt
Để lâu không hỏng — Rẻ tiền

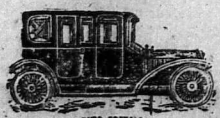
Giá một lọ có cả ống nhỏ rọt . . . . . 0$90

ĐỘC QUYỀN BÁN TẠI:
PHARMACIE CHASSAGNE
59, RUE PAUL-BERT, HANOI 3003

Sang Lào có hai ngày

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI
Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

LƯỢT ĐI
Vinh cứ thứ sáu (sau khi xe lửa đêm Hanoi tới) chạy lên Napé ngủ, sáng hôm sau đi đến Thakhek đáp chuyến tàu thủy sang Vientiane.

LƯỢT VỀ
Thakhek sáng sớm thứ hai chạy đến Napé ngủ, sáng hôm sau tới Vinh đáp tàu đêm về Hanoi.

Mỗi chú-nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi xin đánh giây-thép cho biết trước hai mươi bốn giờ để bản-hãng liệu xếp xe cho đủ.

Hạng tây đi . . . . . 28$00 một chỗ ngồi.
Hạng ta đi. . . . . . 14.00 —

Đường đi Huế và Yên-lý đi Nghệ-an ngày nào cũng có xe chạy, xin lấy vé trước một ngày.

Lối đánh giây thép: PHAMVANPHI,
Vinh, Đông-hà, Yên-lý, Thakhek hay là Napé 3012

KHÔNG GÌ THÚ BẰNG

Ăn cơm xong rồi,

Uống một cốc nhỏ

RƯỢU

Rhum du Pilar

Bán tại: L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom Penh. 3007

2046

Certifié l'insertion
Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn
Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN